

Uchwała nr 125/19
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 10 września 2019 r.

w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, zwany dalej „Obszarem”, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
2. Obszar o całkowitej powierzchni **32112,19 ha** położony jest na terenie powiatów mińskiego i siedleckiego w gminach: Ceglów, Dębe Wielkie, Jakubów, Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, Kotuń.
3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 1 do uchwały.
4. Wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref obowiązywania zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 2 do uchwały.
5. Wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref wyłączonych z zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 3 do uchwały.
6. Poglądowe mapy granic Obszaru z naniesionymi strefami obowiązywania zakazu zabudowy oraz strefami wyłączonymi z zakazu zabudowy określa załącznik nr 4 do uchwały.

§ 2.

1. Przyjmuje się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych:
 - 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
 - 2) wspieranie procesów sukcesji przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, a tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne – używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia;
 - 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
 - 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
 - 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
 - 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;

- 7) ochrona i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
 - 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych (stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod);
 - 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia;
 - 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
 - 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
 - 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
 - 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
 - 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.
2. Przyjmuje się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów łądowych:
- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
 - 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
 - 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych oraz propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
 - 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne);
 - 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
 - 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
 - 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
 - 8) ochrona zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
 - 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym

zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;

- 10) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych, a w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
 - 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnym ekosystemami lądowymi;
 - 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
 - 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;
 - 14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.
3. Przyjmuje się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
- 1) ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
 - 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistością koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu);
 - 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia różnorodności biologicznej;
 - 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;
 - 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywał (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów);
 - 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
 - 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;
 - 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) po uprzedniej analizie bilansu wodnego zlewni;
 - 9) zapewnienie swobodnej migracji rybnym w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;
 - 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
 - 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach

- ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
- 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych;
 - 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;
 - 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;
 - 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródliskowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;
 - 16) rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód);
 - 17) utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków, a w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

§ 3.

1. W Obszarze zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630)
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości od 20 do 100 m (określonym w załącznikach nr 2 i 4 do uchwały) od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 oraz 2019 r. poz. 125 i 534)
- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.
 3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:
 - 1) tworzących zadrzewienia śródpolne:
 - a) krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m²,
 - b) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm
- których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
 - 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.
 4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nieprzekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nieprzekraczającym 20 000 m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 686 i 1214).
 5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.
 6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy stref wyłączonych z zakazu zabudowy oznaczonych w załącznikach nr 3 i 4 do uchwały.
 7. Zakaz o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy obiektów bezpośrednio służących turystyce wodnej.

§ 4.

Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

§ 5.

Traci moc rozporządzenie nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2946 oraz z 2013 r. poz. 2486)¹.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski

¹ W związku z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. poz. 753 oraz z 2016 r. poz. 2260).

Uzasadnienie

Miński Obszar Chronionego Krajobrazu, zwany dalej *Obszarem*, ustanowiony został rozporządzeniem Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2946 oraz z 2013 r. poz. 2486). *Obszar* ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. W 2009 r. samorządy województw, na mocy art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie* (Dz. U. poz. 753, z późn. zm.), przejęły od administracji rządowej zadania i kompetencje dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, z późn. zm.)

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy *o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie*, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą, moc zachowują dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Projekt uchwały sejmiku województwa, o którym mowa powyżej, wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Przedmiotowa ustawa została znowelizowana we wrześniu 2015 r. m.in. w zakresie zapisów dotyczących zakazów mogących obowiązywać w parkach krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu.

Zmianie uległ zakaz dotyczący wymaganej odległości budowy obiektów budowlanych tj. 100 m od cieków i zbiorników wodnych. Powyższy zakaz **dotyczy** obecnie jedynie budowy nowych **obiektów budowlanych**, a nie jak w poprzednim brzmieniu ustawy również rozbudowy istniejących budynków. Ponadto, ww. zakaz **nie znajduje** już **zastosowania** w przypadku **sztucznych zbiorników wodnych**.

Do przedmiotowej ustawy dodany został również art. 24 ust. 4, pozwalający na określenie w Uchwale sejmiku województwa wyznaczającej obszar chronionego krajobrazu, odległości mniejszych niż wskazanych w ust. 1 pkt 8 i 9 ww. ustawy, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu”.

Powyższe zezwolenie na modyfikację, w przypadku Obszaru dotyczy zakazu wskazanego w art. 24 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, tzn.: „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

- a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne
- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej”.

Ustawa o ochronie przyrody dopuszcza więc stosowanie odległości mniejszych niż 100 m obowiązywania ww. zakazu, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu.

Mając powyższe na względzie, niezbędne jest dostosowanie aktów prawnych dotyczących ww. form ochrony przyrody do treści aktualnej ustawy oraz ich zindywidualizowania w taki sposób, aby zawarte w nich zakazy nie były bardziej restrykcyjne niż przewidują to założenia ustawy.

Samorząd Województwa Mazowieckiego zwrócił się do gmin z terenu Województwa Mazowieckiego, na których zlokalizowane są obszary chronionego krajobrazu, z prośbą o analizę sytuacji zagospodarowania terenu oraz przekazanie informacji, czy uzasadnione jest pod względem zwiększenia swobody w zakresie użytkowania terenów zmniejszenie odległości zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

W celu wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego projektów uchwał, przeprowadzono spotkania robocze pomiędzy przedstawicielami Departamentu Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. W oparciu o ww. rozmowy oraz wymianę korespondencji między Urzędami przyjęto założenie, że w projekcie uchwały dla rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych (cieków naturalnych o szerokości powyżej 1,5 m, o rzędzie cieków od 1 do 4 wg Mapy Podziału Hydrograficznego Polski) oraz dla sztucznych zbiorników wodnych usytuowanych na wodach płynących:

- na terenach obszaru Natura 2000 – zostanie utrzymany dotychczasowy **100 m** zakaz zabudowy,
- na terenach poza obszarem Natura 2000 – ww. zakaz zostanie zmniejszony do **50 m**. Dla drobnopowierzchniowych cieków i zbiorników wodnych położonych poza ww. strefami zakaz lokalizowania obiektów budowlanych wyniesie **20 m**.

Jednocześnie przyjęto założenie, że granice stref w miarę możliwości będą „dowiązywane” do granic administracyjnych działek lub ewentualnie do elementów topograficznych w terenie. Dlatego też strefa 50-metrowa może mieć odchylenie do kilku metrów. Jednocześnie należy podkreślić, że „dowiązywanie” nie może przekroczyć maksymalnej odległości 100 m dopuszczanej w *ustawie o ochronie przyrody*. Z tego względu, w niektórych miejscach strefa 100-metrowa ma w rzeczywistości 98 m lub 97 m.

Z przedmiotowego zakazu zostaną wyłączone tereny zabudowane lub przeznaczone pod zabudowę przez które rozumie się:

- tereny zwartej zabudowy wyznaczone zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 29 i 30 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz.U. z 2017 r. poz.1161),
- tereny zabudowane lub przeznaczone pod zabudowę na podstawie użytków gruntowych z ewidencji gruntów i budynków,
- tereny przeznaczone pod zabudowę na podstawie gminnych dokumentów planistycznych (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Uwzględniając niniejsze ustalenia Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa przystąpił do prac nad projektem uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. *w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080) organ przygotowujący uchwały dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu zmieniające rozporządzenia wojewodów powinien przygotować cyfrowy zapis granic ww. form z wykazem współrzędnych załamania granicy.

W związku z powyższym, na zamówienie Województwa Mazowieckiego została sporządzona baza danych przestrzennych dotycząca granic Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz baza danych przestrzennych związanych z zakazem zabudowy od linii brzegowych cieków i zbiorników wodnych.

Na podstawie przedmiotowych baz danych przestrzennych przygotowano: wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (**załącznik nr 1**), wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref obowiązywania zakazu zabudowy oraz stref wyłączonych z zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (**załącznik nr 2 i 3**, poglądowe mapy granic Obszaru z naniesionymi strefami obowiązywania zakazu zabudowy oraz strefami wyłączonymi z zakazu zabudowy (**załącznik nr 4**).

Przygotowując bazę danych dotyczącą Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, tutejszy Departament uwzględnił wniosek Urzędu Gminy Dębe Wielkie z dnia 21 kwietnia 2013 r. dotyczący powiększenia Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu o kompleks stawów hodowlanych o powierzchni ok. 106 ha, przez który przepływa rzeka Mienia (ok. 4,9 ha), wraz z przylegającym niewielkim fragmentem kompleksu leśnego (ok. 4,3 ha).

Właścicielem działek stanowiących kompleks stawów jest Skarb Państwa. Wniosek dotyczy również działek będących własnością Skarbu Państwa, obecnie w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (rzeka Mienia), Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych (tereny leśne), oraz działek będących własnością Powiatu Mińskiego (drogi) i działki będącej we władaniu Gminy Dębe Wielkie (droga).

Dnia 6 czerwca 2013 r. odbyła się wizja terenowa obszaru objętego wnioskiem z udziałem pracowników Departamentu Środowiska oraz przedstawicieli Gminy Dębe Wielkie. Stanowi on unikatowy zespół stawów hodowlanych, z uwagi na ich niewielkie rozmiary i gęstą sieć grobli. Walory krajobrazowe terenu są szczególnie atrakcyjne: daleka perspektywa widokowa stawów porośniętych szuwarami i poprzecinanych groblami, pojedyncze drzewa na groblach (wiązy, lipy), rzeka osłonięta szpalerem drzew (olsze, jesiony, topole). Brzegi stawów tworzą szuwary, wśród których dominuje trzcina, pałka szerokolistna oraz kosaciec żółty. Dominujący zespół roślinny zakwalifikować można jako szuwar kosaćcowy (*Iridetum pseudacori*). Kompleks stawów rozdziela rzeka Mienia.

Członkowie Mazowieckiej Rady Przyrody nadesłali dwie opinie wspierające wniosek o powiększenie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W nadesłanej opinii Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego członek Mazowieckiej Rady Przyrody Pan Grzegorz Rąkowski stwierdził, że rejon stawów w Rudzie i jego najbliższe otoczenie mają wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze. Szczególnym walorem tego obszaru jest bogata awifauna. Występują tu licznie gatunki ptaków wodno-błotnych (ok. 130 gatunków) oraz w mniejszym lub większym stopniu związanych z mokradłami. Wśród ptaków lęgowych są liczne gatunki rzadkie i zagrożone. Należą do nich trzy gatunki z Polskiej czerwonej księgi zwierząt: bąk, podróżniczek i wąsatka oraz 13 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym (oprócz już wymienionych bąka i podróżniczka): trzmiełojad, błotniak stawowy, bocian biały, bocian czarny, żuraw, rybitwa czarna, zimorodek, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, gąsiorek i ortolan. Spośród pozostałych gatunków lęgowych, do rzadkich w regionie Mazowsza należy zaliczyć kilkanaście dalszych gatunków, w tym: krakwa, płaskonos, cyraneczka, nurogęś, pustułka, czajka, kszyc, słonka, samotnik, dzięcioł zielony i brzęczka. Rejon stawów w Rudzie jest także ważnym miejscem odpoczynku i żerowania przelotnych i zimujących gatunków ptaków. Jest to także obszar o bogatej herpetofaunie obejmującej kilkanaście gatunków, w tym wymienionego w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej kumaka nizinnego, a także lokalnie rzadkich gatunków takich jak: ropucha zielona i rzekotka drzewna. W związku z powyższym, Kompleks stawów w Rudzie wraz z terenami przyległymi, w przedmiotowej opinii, jest oceniony jako obszar bardzo wartościowy pod względem przyrodniczym.

W nadesłanej opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Pan Marcin Kalbarczyk bardzo pozytywnie zaopiniował powiększenie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jednocześnie podkreślając, że inicjatywa samorządu gminy Dębe Wielkie zasługuje na naśladownictwo, wobec coraz silniejszej presji człowieka (zwłaszcza inwestycyjnej), obejmującej także tereny o wyróżniających się wartościach przyrodniczo-

krajobrazowych. Według pana Kalbarczyka stawy hodowlane, przy prowadzeniu zrównoważonej gospodarki rybackiej, pełnią na Mazowszu (gdzie nie występuje wiele dużych naturalnych zbiorników wodnych), dla awifauny wodno-błotnej, zbliżoną rolę co jeziora na Pojezierzach. Stawy są także ważną ostoją rzadkich, chronionych zbiorowisk roślinnych.

Na posiedzeniu dnia 13 sierpnia 2013 r. Zarząd Województwa Mazowieckiego poparł wniosek o powiększenie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W rozporządzeniu Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2946 oraz z 2013 r. poz. 2486) powierzchnia Obszaru wynosiła **29315,9** ha. Po przeprowadzeniu uszczegółowienia przebiegu granicy Obszaru oraz dodania fragmentu obejmującego stawy hodowlane w gminie Dębe Wielkie, powierzchnia zwiększyła się i obecnie wynosi **32112,19** ha.

W przedmiotowej uchwale zrezygnowano z zakazu „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką”. Regulacje prawne w przedmiotowej kwestii zawarto w art. 125 ustawy o *ochronie przyrody*, ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2017 r. poz. 1840 z późn. zm.) a także w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2019 r. poz. 122).

W uchwale wprowadzono również odstępstwo od zakazu „*likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (...)*”. Za zasadne uznano wyłączenie z ww. zakazu skupisk krzewów o powierzchni do 25 m² i drzew o obwodzie pnia, na wysokości 130 cm, do 30 cm tworzących zadrzewienia śródpolne, których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia do użytkowania gruntów rolnych. Przyjęto założenie, że grunt rolny może nie być użytkowany przez okres do 20 lat. Jako gatunki lekkonasienne, szybkorosnące i szybko przyrastające, które mogą się obsiewać na polu, wytypowano topolę osikę i brzozę brodawkowatą i dla tych gatunków, korzystając z „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów dla ważniejszych gatunków leśnych” Bolesława Szymkiewicza, uśredniono obwód pnia na wysokości 130 cm w wieku 20 lat, który w zaokrągleniu wyniósł 30 cm (I klasa bonitacji). Z ww. zakazu wyłączono również obumarłe i nie rokujące szansy na przeżycie drzewa i krzewy, stanowiące zagrożenie dla ludzi i mienia. Przedmiotowe odstępstwa umożliwią prowadzenie racjonalnej gospodarki zadrzewieniami na terenie Obszaru, a także umożliwią przywrócenie rolnikom właściwej kultury rolnej na gruntach odłogowanych, pokrytych samosiewem. Ww. zakaz nie dotyczy także zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na terenach, które zostały przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu uchwalenia niniejszego aktu.

Ponadto, w uchwale wprowadzono wyłączenie z zakazu „*wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (...)*”, który nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż. Odstępstwo to umieszczono w celu jednoznacznego dopuszczenia na terenie Obszaru możliwości wydobywania kopalin na warunkach określonych w koncesji właściwego organu i zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Wprowadzono także odstępstwo od zakazu „*budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych...*” dla obiektów bezpośrednio służących turystyce wodnej. Odstępstwo to umieszczono w brzmieniu zbliżonym do tego, jakie występuje przy tym samym zakazie w parkach krajobrazowych. Różnica w zapisach polega na dodaniu wyrazu „bezpośrednio”, aby uniknąć dodatkowej interpretacji tego wyłączenia. Oznacza to, że powinny to być tylko takie obiekty budowlane, które bezpośrednio, a nie pośrednio powiązane są z turystyką wodną np. pomost do mocowania jednostek pływających, czy pomost służący do wędkowania.

Należy podkreślić, że ustawowym celem powoływania obszarów chronionego krajobrazu jest ochrona terenów służących turystyce i wypoczynkowi. Zasadnym wydaje się więc wprowadzenie nad terenami wodnymi możliwości budowy obiektów służących bezpośrednio turystyce wodnej.

Regulacja dotycząca stref wyłączonych z zakazu zabudowy wynika z opisanej powyżej przyjętej metodyki, polegającej na nieobejmowaniu ww. zakazem terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę.

Z rozporządzenia Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie *Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* zostały przeniesione do uchwały odstępstwa od zakazów „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” oraz „wydobycia do celów gospodarczych skał (...)”, przy czym zapisy dotyczące możliwości prowadzenia eksploatacji kruszywa na Obszarze zaktualizowano do obowiązujących przepisów prawnych.

Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa przygotował projekt uchwały dostosowujący rozporządzenie Nr 39 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie *Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* do aktualnego brzmienia ustawy oraz zmniejszający odległość obowiązywania ww. zakazu na terenach gmin znajdujących się na ww. Obszarze. Dnia 10 października 2018 r. Projekt został przekazany do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz radom gmin: Cegłów, Dębe Wielkie, Jakubów, Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, Kotuń i Radzie Miejskiej w Kałuszynie.

Urząd Gminy i Miasta Mrozy pismem z dnia 6 grudnia 2018 r. przekazał Uchwałę Nr II/8/2018 Rady Miejskiej w Mrozach w sprawie nieuzgodnienia przedłożonego projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie *Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* z uwagi na brak dokonania w przedłożonym projekcie korekty granic stref obowiązywania zakazu zabudowy w zakresie kompleksu sportowo-rekreacyjnego położonego w Mrozach.

Urząd Gminy Siennica pismem z dnia 30 października 2018 r. przekazał Uchwałę Nr XLIV.0007.324.2018 Rady Gminy Siennica w sprawie sprzeciwu wobec projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie *Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu*, z uwagi na poprowadzenie stref wyłączenia z zakazu niezgodnie z miejscowym planem zagospodarowania w dwóch miejscowościach: Budach Łękawickich i Nowej Pogorzeli

Proces przygotowania danych przestrzennych opisujących granicę *Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* oraz granice stref obowiązywania zakazu zabudowy od naturalnych zbiorników i cieków wodnych odbywał się z uwzględnieniem konsultacji danych przestrzennych ze wszystkimi gminami położonymi na wskazanym Obszarze.

Tut. urząd, kierując się możliwością dopuszczenia odległości mniejszych niż 100 m obowiązywania zakazu zabudowy od naturalnych zbiorników i cieków wodnych, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu, zaproponował zmniejszenie ww. odległości do 50 lub 20 m, a tylko na obszarach Natura 2000 pozostawienie odległości 100 m. Ustalenie wskazanych odległości było możliwe dzięki negocjacom prowadzonym przez tut. Urząd z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie

Odnosząc się do wskazanych przez Gminę Siennica miejsc, w których nie ma zgody na ograniczenie możliwości zabudowy, wskazano, że zgodnie z materiałami z konsultacji, jedno z tych miejsc było weryfikowane (Budy Łękawickie), natomiast drugie miejsce (Nowa Pogorzela) nie było w ogóle zgłaszane przez Gminę w trakcie konsultacji.

Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa (PE) wraz z Narodową Fundacją Ochrony Środowiska Centrum UNEP/GRID-Warszawa przeanalizował sporne sytuacje i przygotował propozycje nowego zapisu przebiegu stref obowiązywania zakazu.

- 1) Miejscowość Pogorzela

Analiza studium z 2014 roku oraz planu miejscowego z 2003 roku wykazała, że strefa zakazu 50 m nie ogranicza możliwości inwestycyjnych. Strefa obejmuje tereny rolnicze, omijając tereny zabudowane i planowane pod zabudowę (użytki). Gmina powołuje się na założenia planu miejscowego uchwalonego dnia 28 września 2017 r. Należy mieć na uwadze, że w planie miejscowym z 2017 roku, obszar przeznaczenia pod zabudowę dochodzi do samego ciek. Uznano więc, że minimalna strefa buforowa powinna zostać wyznaczona.

2) Budy Łękawickie

Gmina powołując się na atrakcyjność terenów położonych bezpośrednio przy drodze powiatowej Siennica-Cegłów sugeruje wykreślenie planowanej strefy zakazu zabudowy w miejscowości Budy Łękawickie.

Analiza studium z 2014 roku oraz planu miejscowego z 2003 roku wykazała, że strefa zakazu 50 m nie ogranicza możliwości inwestycyjnych przedmiotowego terenu. **Propozycją ze strony tutejszego Urzędu** jest pozostawienie strefy zaproponowanej w pierwotnym projekcie uchwały.

Pismem z dnia 26 listopada 2018 r. Urząd Gminy Siennica przychylił się do zaproponowanych przez tut. Urząd zmian w projekcie uchwały.

W celu wypracowania stanowiska dotyczącego kompleksu sportowo-rekreacyjnego położonego w Mrozach, przeanalizowano wnioski Gminy Mrozy dotyczący budowy ww. kompleksu wraz z oceną przyrodniczą oraz przeprowadzono konsultacje robocze pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Mrozy, przedstawicielem PE Łowiectwa oraz przedstawicielem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie – Wydział Spraw Terenowych w Siedlcach. W oparciu o ww. analizy i konsultacje zaproponowano pozytywne rozpatrzenie wniosku Gminy Mrozy zmniejszając odległość obowiązywania zakazu z 50 do 30 metrów w miejscu przeznaczonym pod zagospodarowanie rekreacyjne.

Projekt przedmiotowej uchwały przedłożono do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie oraz radom gmin: Cegłów, Dębe Wielkie, Jakubów, Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, Kotuń i Radzie Miejskiej w Kałuszynie.

Projekt uchwały przekazano również do konsultacji Mazowieckiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego.

W myśl art. 23 pkt 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.) niezłożenie przedmiotowego uzgodnienia w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały jest uważane za uzgodnienie projektu.

Pismem z dnia 6 czerwca 2019 r. Urząd Gminy Mrozy przekazał uchwałę Nr VII/55/2019 Rady Miejskiej w Mrozach w sprawie uzgodnienia przedłożonego projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz rady gmin: Cegłów, Dębe Wielkie, Jakubów, Mińsk Mazowiecki, Siennica, Kotuń i Rada Miejska w Kałuszynie nie zajęły stanowiska w sprawie uzgodnienia projektu uchwały **w określonym terminie**.

Urząd Gminy Cegłów przekazał uchwałę Rady Gminy Cegłów Nr XIII/83/19 z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu po terminie określonym w przepisach ustawy o ochronie przyrody. Data przekazania do uzgodnienia uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu to 22.05.2019 r. Data stempla pocztowego przekazanej przez Urząd Gminy Cegłów odpowiedzi to 25.06.2019 r. W związku z powyższym, pomimo nieuzgodnienia przez Radę Gminy Cegłów projektu przedmiotowej uchwały, tut. Urząd zobligowany jest prawem do uznania projektu uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (MOCHK) za **uzgodniony**.

W uzasadnieniu uchwały Rada Gminy Cegłów podnosi problem modernizacji gruntów (aktualizacji działek) co spowodowało, że granice Mińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie przebiegają po granicach działek. Wg. Rady Gminy Cegłów w obecnym stanie, objęcie fragmentów dróg ograniczeniami dla przedmiotowego obszaru chronionego krajobrazu spowoduje ograniczenia dla dalszego rozwoju Gminy. Odnosząc się do powyższego argumentu Rady Gminy tutaj. Urząd wyjaśnił, że inwestycje celu publicznego m.in. drogi publiczne, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt. 3 ustawy o *ochronie przyrody* są zwolnione ze wszystkich zakazów obowiązujących w obszarach chronionego krajobrazu. W związku z powyższym, aktualizacja działek drogowych nie wpłynie na możliwości rozwojowe Gminy Cegłów.

Mając powyższe na uwadze zachodzi konieczność podjęcia uchwały w tym zakresie przez Sejmik Województwa Mazowieckiego.

Niniejsza uchwała stanowi akt prawa miejscowego i wymaga publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Nadzór nad aktem sprawuje Wojewoda Mazowiecki.